

NOORED KOTKAD: ISAMAA AUKS ALATI VALMIS

Käesoleval aastal tähistab Noorte Kotkaste organisatsioon oma 84. aastapäeva. Põhikirja kohaselt on Noorte Kotkaste vabatahtlik üle-eestiline organisatsioon loodud 27. mail 1930. aastal ja selle tegevuse eesmärgiks on Kaitseliidu seaduse alusel kasvatada isamaalises vaimus noori vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks.

Lühike tagasivaade ajalukku näitab, et organisatsiooni areng on täis keerdkäike ja tihedalt seotud Eesti Vabariigi saatusega. Nii arenes organisatsioon peale asutamist jõudsalt ja 1940. aastaks kuulus sellesse juba 20 000 noorkotkast ja 1800 noortetuhti. Samal aastal Eesti Vabariik okupeeriti ja järgnevas 50-ks aastaks organisatsiooni tegevus lõpetati. Noorte Kotkaste organisatsiooni tegevus taastati ametlikult 12. augustil 1989. aastal. Nagu võib lugeda Vikipeediast, kulges organisatsiooni taasloomine lihtsamalt just Lõuna-Eestis, eriti Tartu- ja Viljandimaal. Ka peale organisatsiooni taastamist on toimunud märkimisväärne areng. Üheks organisatsiooni elujõulisuse näitajaks on liikmete arv. Kui 2013. aastal kuulus organisatsiooni 3300 noorkotkast, siis järgnevas kuueks aastaks on seatud eesmärgiks kasvatada liikmete arvu 4000-ni. Selle ja teiste arengukavas seatud eesmärkide täitmist peab oma tegevustega toetama ka Noorte Kotkaste Sakala Malev.

Kuid millised ikkagi on meie organisatsiooni, Noorte Kotkaste Sakala Maleva, peamised eesmärgid ja probleemid nende

• Riho Rei

saavutamisel? Rõhutaksin siin kolme peamist aspekti: liikmeskonna ja rühmajuhitide arvu suurendamine; rühmajuhitide tegevuse toetamine ja motiveerimine ning hea koostöö kõigi võimalike koostööpartneritega. Nagu eespool märgitud, on oluline pöörata tähelepanu organisatsiooni liikmete arvu kasvule. Samas ei saa seada eesmärgiks liikmete arvu mehhaaniliselt kasvatamist vaid see peaks tulema ikkagi noorte endi sisemisest soovist organisatsiooniga liituda ja selle tegevuses aktiivselt osaleda. Siin on oluline see, et igal Viljandimaal elaval noorel oleks soovi korral võimalik saada noorkotkaks. Eesmärgi täitmiseks peab vajalik informatsioon jõudma sihtrühmani, organisatsioon peab olema noortele atraktiivne ja igas Viljandimaal omavalitsuses, veel parem kui igas põhikoolis, oleks Noorte Kotkaste rühm, kellega liituda. Siin on üheks peamiseks probleemiks noorte perede suur väljaränne Viljan-

dimaalt, mille tõttu väheneb kindlasti ka võimalike noorkotkaste arv. Kuid probleemid ongi selleks, et neid lahendada. Organisatsiooni liikmete arvu suurendamise aga samuti olemasolevate noorkotkaste arendamise ja kasvatamise vältimatuks eelduseks on vajalike oskustega rühmajuhid. Võib liialdamata öelda, et asjatundlikud ja motiveeritud rühmajuhid on Noorte Kotkaste organisatsiooni arengu seisukohalt määrava tähtsusega. Tugev käepigistus ja tänu kõigile praegustele rühmajuhitidele, kes te olete panustanud oma vaba aega ja energiat noorkotkaste seotud ettevõtmiste organiseerimisele ja oma rühmade juhtimisele. Maleva juhtide üheks peamiseks ülesandeks on rühmajuhitide tegevuse igakülgne toetamine ja motiveerimine ning uute rühmajuhitide leidmine. Veelkord suur tänu teie panuse eest! Rühmajuhitide leidmisel väärib igati toetamist praktika, kus rühmajuhitideks saavad endised noorkotkad. Ülesande keerukust arvestades vajavad nad kindlasti toetus, julgustust ning piisavat väljaõpet. Julgustan kõiki rühmajuhite pöörduma probleemide korral maleva instruktoriga ja juhtkonna poole. Me peame vältima olukordi, kus rühmajuhid lahkumise või passiivsuse tõttu jäävad noorkotkad juhita ja eestvedajata. See oleks lubamatu noorte suhtes ja seda hiljem heastada on raske või isegi võimatu. Organisatsiooni edukuse üheks teguriks on sujuv koostöö erinevate koostööpartneritega. Sealjuures saab hea koostöö olla ainult kahesuuna-

line, kus mõlemad osapooled saavad sellest kasu. Sageli kiputakse seda lihtsat asjaolu unustama, mis paratamatult viib omavaheliste arusaamatuste ja koostöö katkemiseni. Üldiselt peetakse head koostööd Kaitseliidu siseselt loomulikuks, kuid kas see ikka on nii? Ka sinna tuleb panustada aega ja vaeva ja seda mõlemalt poolt. Hea meel on tõdeda, et Kaitseliidu Sakala Malev on olnud noorkotkaste organisatsioonile heaks koostööpartneriks. Head suhted on organisatsiooni ka paljude koolide ja kohalike omavalitsustega, kuid siin on kindlasti veel palju arenguruumi. Väärib esiletõstmist Karksi-Nuia llvese rühma tihe koostöö Läti Jaunzardse Naukseni rühmaga, mis kindlasti lisab värvi organisatsiooni igapäevaelu. Võiks ka küsida, et mis ikkagi on Noorte Kotkaste organisatsiooni tegevuse peamiseks eesmärgiks? On väljendatud arvamust, et selleks on noor-

kotkaste ettevalmistamine Kaitseliidu liikmeks astumisel ja kui see nii ei lähe on kogu panustatud ressurss olnud asjata. Olen vastupidisel seisukohal. Peamiseks ülesandeks on ikkagi isamaaline kasvatustöö noortega, et ka kõik endised noorkotkad oleks igal ajal ja igas olukorras **ISAMAA AUKS ALATI VALMIS!** Olgu lahendamist vajav ülesannet milli-

ne tahes. Ja kui selle juures täienevad ka Kaitseliidu read on see täiendavaks preemiaks organisatsiooni tegevusse panustanud liikmetele. Önnitlen kõiki Noorte Kotkaste organisatsiooni liikmeid organisatsiooni 84. aastapäeva puhul.

Riho Rei
Noorte Kotkaste
Sakala Maleva pealik

Mõtteid Noorte Kotkaste ja Kodutütarde juhtimisest

2010. aastal Valgas peetud isamaalise kasvatusse konverentsil ütles austusväärse eas Elvalane, härra Ernst Raiste, et praegu pole isamaaline kasvatus Eestis mitte nullilähedane, vaid puhas null. Mida ta sellega mõtles ja kuidas tema väide puudutab praegust Noorte Kotkaste ja Kodutütarde tegevust, sellest lähemalt allpool.

Enne viimast suurt sõda elas valdav osa eesti rahvast taludes, kus jätkus küllaga tööd igas vanuses pereliikmele. See oli oma töö, oma ettevõtlus oma varaga ja tööriistadega. Iga teine eluviis jäi maal harvaks erandiks. Lapse jaoks tähendas see keskkond kõike, ta kuulus sellesse ja oli loomulikult oma kodusse kiindunud. Endast mõistetavalt seostub isamaa hiljem lapsepõlvkodu. Tänapäeval elab valdav osa eestlastest linnas, neile ei

kuulu pea midagi ja nad pole oma korterisse kiindunud kaugegtki sedavõrd kui talulapsed oma vanemate talusse. Meie linnased on ju eilsed talupojad, kelle juured lõikas läbi üks okupatsioon teise järel. Tänapäeval on lihtne minna tööle või kolida hoopis ära kusagile välismaale. Veerevale kivile ei kasva sammalt – ka isamaa-armastus kahaneb seetõttu. Põhiline, mis seda veresidet veel üleval hoiab, on eesti keel.

Härra Raiste noorukipõlves oli igas koolis noorkotkaste rühmi. Seda toetas riik oma suhtumisega, neid rühmi juhitasid Vabadussõjas võidelnud mehed – tõsised isamaalased, kes kasvasid noori endataolisteks, sest niisuguseid mehi vajas Eesti ka tulevikus. Koos õpiti tööd, koos lauldi, austati sinimustvalget, matkati, õppimaks laiemalt tundma Eesti-

maad, uuriti ajalugu, mälestati kuulsaid eestlasi, austati Vabadussõja kangelasi ... ja vabal ajal tehti sport. See oligi tollal isamaaline kasvatus. Sport ei sattunud loetelu lõpu juhuslikult. Tänapäevases Noorte Kotkaste kasvatuses tundub sport olema esikohal. (Annaks taevas, et ma eksin!) Alahindamata sportliku ja üldse kehalise tegevuse tähtsust Noorte Kotkaste kasvatamises pean olulisemaks isamaalist kasvatust. See oleks ainuke asi, mis eristaks Noori Kotkaid muudest tänapäevastest noorteorganisatsioonidest. Eesti Vabariigi eesmärk on ju väärikate kodanike, mitte pelgalt kehalise poole pealt hästi arenenud „merejalaväelaste“ kasvatamine. Miks on siis tasakaal kaldu spordi poole? Esiteks seepärast, et noortele meeldib rahmeldamine rohkem kui mõttetöö, teiseks

seepärast, et rühmajuhitidel on vist nõnda lihtsam. Kahjuks pole meil enam niisuguseid isamaalisi noortetuhte, nagu seda olid Vabadussõja läbi teinud ohvitserid ja allohvitserid. Kuna noortetuhte on raske leida, ei saa ka nende sobivuse kohta esitada teab mis nõudeid. Pidades silmas, et praegugi kehtivad sõja eel sõnastatud Noorte Kotkaste eesmärgid ja järgunõuded, võib märgata nende valikulist täitmist. Peaksime füüsilise tegevuse ühendama vaimsega nii palju, kui võimalik. Kui matkame, siis mitte ainult vastupidavuse treenimiseks, vaid ka Eesti eri paikade tundma õppimiseks, ajaloo teadvustamiseks, haudade ja mälestusmärkide hooldamiseks, tähelepanuväärsete isikute, sh. Eesti Vabariigi ohvitseride, kangelaste, õpetlaste, taluperemeeste, kirja-

nike, kunstnike, heliloojate ja teiste väärikate eelkäijate meenutamiseks. Matkamine (mitte vaid rahvamatkad) on parim isamaalise kasvatusse moodus. Noortele tuleks selgitada ka endisaegsete talu tööriistade käsitsemist, lasta neil oma käega puutuda adrakurgi, õpetada vikatiga niitma, kirvega puid lõhkuma või ka hobust vankri ette rakkendama (kus see üldse veel võimalik on).

Mets on kogu inimkonna, sh meie vara. Viigem oma kotkanoored metsa istutama, et neil oleks aastate pärast võimalik nautida oma kätega tehtut. Nende puude juured on samas ka istutajate endi juured. Näidakem noortele rahvariideid – tähtis on, et igaüks leiaks selle, mis on tema kihelkonna oma. Ärgem unustagem muistseid pühapaiku, mida meie rahvas

on parajasti taasavastamas. Mõistagi tuleb selgitada, mis selle paiga pühaks teeb, mitte ainult seda, kus see asub. Olgu lisatud, et paljud kirikud (kabelid) on ehitatud vallutajate ja nende järglaste poolt meie rahva muistsetesse pühapaikadesse.

Härra Ernst Raiste pidas sõjajaeelse isamaalise kasvatusse all silmas ka riigikaitse õpet koolides.

Seegi pole veel iseendast mõistetavaks muutunud. Meie viimased okupandid pilasid sõna isamaaline, nagu nende propagandale omane, ja saavutasid selle, et umbusaldame isamaalisust veel praegugi. Ütleme selle asemel „patriotism“, mis katab sama mõistet, ainult et ladina kuaes. Pidades lugu oma esivanematest, peame lugu ka iseendast!

Priit Silla

OMA MAA

Viljandi, mai 2014

Maikuu – kevadekuu – lehekuu

See kuu on vist küll selline, mis on enim innustanud loojaid, nii luuletajaid kui muusikuid romantiliste lugude loomiseks? Eks looduse uus tarkamine ja aastaringi rõõmsaimeline algus on selleks piisava põhjuse andnud. Päevad pikenevad, valget aega on rohkem ja koos sellega on rohkem ka tegevusi. Tegusad päevad on kindlasti ka neil, kes riigikaitse probleemidega tegelevad. Toimuvad erinevad õppused, mil pika sügis-talve perioodi jooksul omandatud teadmisi-õskusi saab praktikas proovida ja kogeda. Eestis on juba palju aastaid olnud traditsiooniks korraldada kevade suurimad kaitsevää õppused, mis on saanud üldnimeks Kevadtorm, millele igal aastal lisandub sama aasta number, seega tänavu siis Kevadtorm – 2014. Kavade kohaselt on need ühed suuremad Eestis korraldatud kaitsevää õppused üldse. Tänavu peaks sellest osa võtma ligikaudu 6000 kaitseväälast ja kaitsejõudlast ning relvavendi ka meie NATO liitlasriikidest. Sellise suure õppuse korraldamine ja edukas läbiviimine nõuab hoolikat ettevalmistust ja paljude asjade pingsat läbimõtlemit, et kõik õnnestuks võimalikult hästi ja tulemus oleks loodetule võimalikult sarnane. Oma jälje tänavusele õppusele on juba kindlasti jätnud meie idanaabri jõhker käitumine Ukraina suhtes. Ei ole enam kellelegi uudis, et meie idanaabri käitumine võib olla ettearvamatut. See tähendab aga pea alalises valmisolekus olemist, et „karu“ käpp meid ootamatult ei lööks ja oma arutuid plaane realiseerima ei hakkaks.

Heidutusest, kui ühest kaitsekava osisest, on räägitud tihti kuid vaatamata sellele pole see mõiste vist mitte kõigile meie kodanikele lõplikult selgeks saanud. Siinkohal tuleb ikka ja jälle meelde meie endise välisministri ja suursaadiku härra Trivimi Velliste tabav võrdlus luuast, mida ta oma esinemistes sageli on kasutanud. On ju vist kõigile arusaadav, et üksiku luuaroo võib katki murda ka üsna väeti laps, aga tervet luuda korraga katki murda ei suuda tugev meeski. Ka karu võib kergesti murda üksiku mehe, aga kogu küla meeste eest peab mesikäppi targemaks metsa taganeda. Siit siis see tarviline vara ehk tarkus – üksinda oleme nõrgad aga kõik koos tegutsedes kindlasti palju tugevamad ja kui me seda ka kindlalt oma tegudega välja näitame ning üksnes ei hüüa seda loosungitena, siis see ongi see HEIDUTUS. Lisaks veel meie liitlaste viimastel päevadel selgelt ja loodetavasti ka kõigile arusaadavalt välja öeldud ühise kaitse teostamise kava nii sõnas kui teos, annab meie turvalisusele kindlamad piirjooned. Loomulikult on esmase kaitse ja vastupanu osutamise kohustus meil endil. Seepärast on nii äsja ametist lahkunud kaitseminister Reinsalu kui Kaitsejõudude ülem, kindral Kiili kutsunud rahvast üles rohkem liituma vabatahtliku riigikaitse organisatsiooniga. Teame ju ajaloost, et meie Kaitsejõud oli pinnuks silmas juba stalinistlikele impeeriumi loojatele mõõdund sajandil ja on seda ka tänapäeval, sest röövlite plaanidega ei käi kuidagi kokku mõte relvastatud rahvast. Kui röövima tulles võid iga nurga, puu, kivi või kännu tagant saada kuuli kereesse, siis selline tulevik pole eriti meelepärane ka mitte kuulsatele nn. eriüksustlastele. Kaitsejõud on õigusega läbi aegade, peagi juba terve sajandi jooksul nimetatud Eesti omariikluse nurgakiviks ja tagajaks. Vabariigi president ja kaitsevää juhatajad on Kaitsejõudu nimetanud riigi turvavaibaks. Kas pole siis iga kodaniku eneseväärikust tõstev see asjaolu, et ta saab ise ja vabatahtlikult olla selle turvavaiba lõngake või kõva kivi riigikaitse alusmüüris? Eelmine Kaitsejõudu kodukord sätestas, et iga Eesti kodaniku auasi on kuuluda Kaitsejõudu. Uues, mõõdund aastal kehtima pandud, Kaitsejõudu kodukorras sellist sätet ei ole läinud korda kahjuks leida. Igale arukale ja oma kodu ning kogu riigi väärtuste kaitsmisest huvitatud kodanikule aga peaks see selge olema ka ilma paberile panemata. Äsja ütles Poola välisminister Sikorski üsna karmid sõnad, et „tuleks loobuda illusioonist, et Euroopas on sõjaline konflikt mõeldamatu“. Seda mõtet tuleb võtta tõsiselt arvesse ja mitte unustada ka iidset tarkust, et seda, kes ennast ise kaitsta tahab, seda kaitseb ka Jumal. Kaitseme siis oma kodu ja olgem kaitstud!

R.K.

Sakala maleva Noored Kotkad

Noored Kotkad on 27. mail 1930. aastal loodud ja Kaitsejõudu seaduse alusel tegutses üle-Eestiline vabatahtlik noorteorganisatsioon, mille tegevuse eesmärk on kasvatada isamaalises vaimus noori vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks. Enne Noorte Kotkaste 84. aastapäeva on paslik teha tagasihoidlik ülevaade Sakala maleva Noorte Kotkaste hetkeseisust, rühmade paiknemisest ja välja tuua mõõdund aasta teisel poolel toimunud suuremad laagrid ning kergitade ka saladuse loori sellelt, mis on käesoleval aastal juba toimunud ja mis on veel ees ootamas.

Ülevaatlitult organisatsioonist Noored Kotkad

Nooreks Kotkaks saab olla alates 7-ndast eluaastast kuni täisealiseks (18 a.) saamiseni. Noorkotkaks võib astuda ka Eestis elav mittekodanik. Liitumine on lihtne, tuleb täita soovivaaldus ja toimetada see elukohajärgsesse malevasse. Esimesed 3-4 kuud saab soovivaaldaja tutvuda organisatsiooni tegevusega ja kui ta on kindel, et soovib saada noorkotkaks, siis võetakse ta ka liikmeks. Meie noored on tõesti suuremalt jaolt väga positiivse ellusuhtumisega, aktiivsed ning toetavad üksteist. Hetkeseisuga on aktiivseid noorkotkaid Sakala malevas ligikaudu 150. Täpset arvu ei saa hetkel öelda, sest alles uuendamine nimekirjasid ja viime need vastavusse tegeliku olukorraga. Seda tehakse kõikides malevates, sest tahes-tahtmata kipuvad mõned passiivsed liikmed aastatega lihtsalt nimekirja ununema, mõni noor ei käi mõnel aastal ühelgi ettevõtmisel aga järgmisel aastal osaleb pea kõikides rühma ja maleva ettevõtmistes. Ega aastadki pole vennad ja organisatsiooni liikmete arv kõigub pidevalt. 2014. aasta lõpuks on pilt kindlasti selgem. Kindel on see, et tänu meie tublidele rühmajuhitajatele on ka noorte arv suurenenemas.

Noorte Kotkaste Sakala Maleva tegutses järgmised rühmad:

1. Viljandi Kesklinna koolis, „Tamme“ rühm – pealik Gunnar Hunt, endine noorkotkas;
2. Kalmetu põhikooli rühm – pealik Maire Juus;
3. Kildu rühm;
4. Saarepeedi rühm – pealik n-vbl Roman Aver;
5. Võhma rühm – pealik Martin Remmer, tema abi Andris Sild;
6. Viljandi Jakobsoni koolis rühm „Tasujad“ – pealik Alar Tael;
7. Paistu ja Sultsi ümbruskonnas „Nutikate Rebaste“ rühm – pealik Antonina Eek;
8. Viljandi Paalalinna koolis „Ümera Kotkad“ rühm – pealik kpr Raul Astel;
9. Holstre kandis rühm „Parvepoisid“;
10. Karksi-Nuias rühm „Kahesajalad“ – pealik kpt Enno Teiter, tema abi Tõnis Kotsar;
11. Kaare kooli rühm – pealik Rasmus Meriküll;
12. Karksi-Nuias rühm „Ilves“ – pealik v-vbl Meelis Eelmaa;
13. Halliste põhikooli rühm;
14. Suure-Jaanis „Lembitu“ rühm;

15. Raudna põhikooli rühm;
16. Olustvere rühm;
17. Tarvastu rühm – pealik Romet Koser.

Mitmes rühmas on vähemalt 20-30 aktiivset noort ning nende rühmajuhid samuti särilmsed ja hakkajad. Kahjuks on nimekirjas ka rühmi, mis on oluliselt passiivsemad. Seda eelkõige põhjusel, et neil puudub rühmajuhid. Rühmajuhid koht on meie organisatsioonis väga oluline, sest ilma asjaliku ja innustava eestvedajata hääbub rühma tegevus kiiresti. Õnneks on meie organisatsioonis 11 tublit rühmapealikut ja ka 2 rühmapealiku abi, kelle südamesoov on noori aktiivse ja tervisliku eluviisi poole suunata ning aidata neil kasvada tublideks iseseisvateks noorteks.

Noorte Kotkaste Sakala Maleva pealikuks on alates 2013. aasta lõpust KL Sakala Maleva juhataja liige, politseiametnik Riho Rei, kes peab väga oluliseks seda, et noortel oleks mõtestatud tegevust, et nad ei sattuks igavuse tõttu kuritegelikule teele, et noored areneksid läbi liikumise ning et neil tekkiks kindel side oma kodumaaga. Lisaks tegutses ka NK maleva juhatus, kuhu kuulub NK maleva pealik, tema abi ning kolm rühmapealikut hulgast valitud liiget. Nagu eelnevalt nimetatud, on meie malevas 11 rühmapealikut ja nende 2 abi. Kogu selle meeskonna tegevust aitab koordineerida Kaitsejõudu Sakala Maleva noorteinstruktor. Tema kaudu käib peamiselt dokumentide vormistamine ja kirjavahetus, varustuse tagamine ja üle-üldse aitab ta noorte tegevusele kaasa nii jõuga kui nõuga.

Meie noored käivad rühmadena väljas metsalaagrites, võistlustel ja ka erinevatel väljasõitudel ning selle näitlikustamiseks esitaksid ülevaate terve maakonna piires korraldatud laagritest ja muudest ettevõtmistest.

Aastal 2013 teises pooles toimusid alljärgnevad ettevõtmised:

Militaarlaager toimus septembrikuus ning kestis 3 päeva. See oli laager, mis keskendus Kaitsejõudu tegevuste tutvustamisele. Noored õppisid püstitama Kaitsejõudu telke, kasutama varustust ja tutvusid ka Kaitsejõudu väljaõppe tegevustega. Tol korral võtsime luubi alla luuretegevuse. Näitasime noortele, kuidas näeb välja ühe kaitsejõudu väljaõppe luureoskuste omandamiseks. Ka laagris osalejad said ise ühte maastikupunkti luurata ning koguda andmeid „vastase“ kohta. Veel said noored harjutada täpsuslaskmist ning õppisid ka esmaabi andmist, mis on ka igapäeva tegemistes väga oluline. Laagrist võttis osa kokku 101 noort (noorkotkaid ja kodutütred) ning 44 korraldajat (rühmapealikuid, toetajaliikmeid, kaitsejõudu ja lapsevanemaidki). Oli väga asjalik, edukas ja osavõturohke laager. Iga aasta lõpeb meil detsembrikuu lõpul korraldatava jõulu-laagriga. Kaitsejõudu noorteorganisatsioonide võlu on eelkõige selles, et tegutsesid väga mitmekesiste tegevustega ning ka paindlikult. Lisaks metsades ja matkadel käimisele tegeletakse ka noorte esinemis- ja suhtlemisoskuste lihvimisega.

Loovus on ju igas eluetapis oluline. 2013. aasta jõulu-laagri teemaks oli meil muinasjutuline maskiball. Noored pidid kodus ülesandena ette valmistama ühe muinasjutu põhjal näidendi ja selle ka esitama ning laagris kohapeal tuli gruppidel veel üks lühinäidend lausa välja mõelda ja siis ka esitada. Esinemise oskus ja julgus on ju oluline nii koolis õppeülesandete vastates, metsas rühma juhtides või tulevikus töointervjuud andes. Selline jõulu-laager on seni toimunud igal aastal Paistu põhikoolis Noorte Kotkaste „Nutikate Rebaste“ rühma ja Kodutütred Paistu rühma juhtide eestvedamisega. Seekord tundus, et koolimaja oli vist kummist, sest kohal oli jällegi üle 100 osaleja, mis on peaaegu poole rohkem, kui selles koolis on õpilasi.

Nüüd räägime aastast 2014

Kärstna lahingumäng on toimunud iga aasta jaanuarikuul juba mõõdund sajandi 90-ndate aastate lõpust. Algusaastatel oli tegu pigem matkaga, kuid viimastel aastatel on kujunenud sellest juba patrullvõistlus. Reeglina neljalikmelised võistkonnad läbivad kontrollpunkte, kus nad peavad ülesandeid lahendama. Aastat sissejuhatavat võistlust on oma sisult pigem kergemate killast, ehk nõ. soojendus järgmisteks võistlusteks. Sellegi poolest on tegu toreda ettevõtmisega meie pea kõige külmemal aastajaal. Seekordne üritus sattus tõesti mõõdund talve kõige krõbedamale ajale. Õnneks võistluspäeval oli miinusraade ainult 13 ning taevas oli sinine ja päike sillerdas. Pärast raja läbimist said kõik noored süüa Kärstna põhikooli kokkade valmistatud maitsvat hemesuppi.

Veebruarikuul on uute liikmete vastuvõtmise kuu. See pole just ametlikult nii korraldatud, kuid Eesti Vabariigi aastapäeva piduliku tähistamisega seoses korraldavad mitmed rühmad oma pidulikke koonduisi, et uued liikmed saaksid anda tütuse. 2014. aasta veebruaris andis noorkotka töötuse kokku 30 noort. Aprillikuul toimuv suurim maakondlik patrullvõistlus noortele „Laidoneri Rada“ toimus sel aastal juba neljandat korda ning seekord võisteldi Karksi-Nuia pool, Lilli metsades. Selle kohta on tänases lehes lugeda eraldi lugu.

Mis veel käesoleval aastal meid ees ootab?

27. mail on Noorte Kotkaste organisatsiooni asutamise järjekordne aastapäev. Seekord toimub selle maakondlik tähistamine 24. mail Võhmas ning üleriigiline 1. juunil Rakveres. Juunikuul lõppu on kavandatud korraldada maakondlik spordilaager ja seda koos kodutütredega. Juuni lõpul toimub ka Noorte Kotkaste üleriigiline patrullvõistlus Mini-Erna. Juulikuul alguses toimub igaaastane Suurlaager, kuhu tulevad kokku kodutütred ja noorkotkad üle Eesti. See laager toimub sellel aastal Harjumaal. Augustikuul keskel korraldame Sakala maleva noorkotkastele ja kodutütredel jälle militaarlaagri. Septembrikuul korraldame järjekordse Linnamängu, kus noored õpivad orienteeruma ning liikuma maakonna erine-

vates asulates. Sellel aastal saame kõik lähemalt tuttavaks Karksi-Nuiaga.

Oktoobrikuul korraldame Las-tevanemate päeva.

Novembrikuul teeme aasta kokkuvõtteid ja korraldame võimalikud preemiareisid.

Detsembrikuul viiakse läbi järjekordne ja nüüd võib juba öelda traditsiooniline maleva noorte jõulu-laager.

Lisaks eeltoodud suurematele ja olulisematele ühistele ettevõtmistele on rühmadel kavas ka oma õppematkad, metsalaagrid jms. Kindlasti korraldatakse ka muid ettevõtmisi koos teiste organisatsioonidega, koolidega ja omavalitsusega. Tänaoleks olen noorteinstruktori ametis olnud natuke vähem kui aasta, juunikuul keskel saab aasta täis. Ma olen saanud selle aja jooksul väga palju häid sõpru, väärtuslike teadmisi ja kogemusi. Viimaseid sooviksin ka lugejatega jagada:

1. Inimesed sinu kõrval, sinu meeskond, on prioriteet number 1. Hoi a neid kellega püüdlid ühise eesmärgi poole, kes on sama asja eest väljas, mis sinagi.
2. Ole avatud! Julge küsida nõu või abi ja aita alati ka ise abivajajat.
3. Hoi a loodust! Ükskõik kas oled noorkotkas või mitte, jäta meelde, et prügi ei vi-sata maha, vaid prügikasti. Kui näed, et su vanemad, su sõbrad või keegi võõras viskab prügi hooletult maha, siis palu tal see lähemasse prügikasti toimetada. Tee neile selgeks, et loodus on meie kõige tähtsam vara. Kui õpetada või tülitada ei jules, siis korja prügi kasvõi ise üles ja toimetä prügikasti. Näita eeskujul!
4. Julge olla ettevõtlik! Mitte miski ei sünni siin ilmas niisama ja keegi ei tee meie eest tööd ära. Kui tahame, et midagi meie elus ja meie Eesti riigis muutuks paremaks, siis peame ise eeskujul näitama ja olema tegusad.
5. Armasta oma kodu ja lähedasi. Liigu kodukandi looduses ja tutvuma oma sünnikoha ja selle lähema ümbruse ajalooga.
6. Naerata raskustele! Elus on käsikäes tõusud ja mõõnad. Probleeme ja raskeid aegu tuleb meie elus alati ette, kuid läbi raskuste õpime end ja oma lähedasi paremini tundma. Ja kõik, mis ei tapa, teeb Sind tugevaks!

Ma tunnen, et mul on tõeline au töötada organisatsioonis, kuhu kuuluvad suurepärased inimesed, kes oma põhitöö kõrvalt leiavad endas tahet ja energiat tegeleda millegi ülla ja tähtsaga, meie noorte arenemisele kaasa aitamisega. Samuti on mul hea meel tõdeda, et meie noored on väga aktiivsed, positiivse elusuhtumisega ning taibukad. Olge sama vahvad ka alati! Suured tänud ka KL Sakala Maleva staabi töötajatele ja meie organisatsiooni toetajaliikmetele toetuse ja panuse eest meie organisatsiooni tegemistele!

Soovin kogu Eesti Noorte Kotkaste perele palju õnne 84. aastapäeva puhul, edukat ja tegusat aasta jätku!

Alati Valmis!
Henri Paavo
KL Sakala Maleva Noorte
Kotkaste instruktor

• Naiskodukaitse eestvedamisel istutasid KL Sakala maleva töötajad ja naiskodukaitsjad 24. aprillil Välustes ligikaudu 2500 kuusetaimet.

Minevik elab meie keskel

Naiskodukaitse mälestuspäeva tähistamise traditsioon on Sakala ringkonnas kolmeaastane. Sel aastal sõitsime pühapäeval, 27. aprillil, Kolga-Jaani, kus toimus jumalateenistus. See oli pühendatud kohalikele tublidele ennesõja-aegsetele naiskodukaitsjatele. Pärast jumalateenistust aetasime küünlad Kolga-Jaani kihelkonnast pärit Vabadussõjas langenute mälestussamba jalamile. Edasi siirdusime Kolga-Jaani kalmistule, kus puhkavad kunagise Kolga-Jaani üksikrühma jaoskonna naiskodukaitsjad: Aliide Mõlter, Mai Välba ja Magda Uus. Enne II Maaülestõõda tegutsenud Lalsi üksikrühma jaoskonna esimese esinaine Marie Vaheri hauale aetasime küünla Lalsi surnuaias. M. Vaher on hilisema eesti katoliku vaimuliku, teoloogi, ajaloolase, literaadi, tõlkija ja kirjastaja Vello Salo ema. Sattunud nõukogude võimude kätte sõjavangi ja põgenenud

sealt Itaaliasse, võttis 1945. aastal toona Endel Vaher endale uueks nimeks Vello Salo, et säästa oma kodumaale jäänud sugulasi Nõukogude repressioonidest. Enne sõda oli Kolga-Jaani ümbruses kolm NKK jaoskonda, lisaks eelnimetatutele veel ka Kaavere üksikrühma jaoskond. Liikmete arv oli asutamisel 1929. aastal 24 naist ja aastal 1938 juba 64 naist. Meenutusi oma emast Magda Uusist jagas meiega tema poeg Valdur. Soliidsele härrasmehle meenusid Kaitseleidiu paraadid Kolga-Jaanis, kus ka tema isa kaitseleitlase osales. Fotomeenus oli pealik J. Käosaare matustest, mis olid olnud väga suured. Ka tema abikaasa oli tegev Kaitseleidiu, nimelt oli ta kohalik Kodutütarde juht. Elevust tekitas hr. Valduri juht sellest, kuidas kõigil naistel pidid olema ühepikkused kleidid ja seda siis joonlauaga maapinnalt mõõdeti.

Tagasi jõudnuna käisime ka Viljandi kalmistutel. Aetasime küünlad Sakala ringkonna auliikme Aliide Lutsu, esimese Sakala ringkonna esinaine Erika Oskar-Männiku ning ainsa naise, kes sõdurina Vabadusristi välja teenis Anna – Marie Kuke (Vabadussõjas võitles ta nimega Peeter Ronk) haudadele. 24. aprillile kõige lähemal pühapäeval on üle-eestiline Naiskodukaitse mälestuspäev. 1942. aastal mõrvati Sosva surmalagris mitmeid naiskodukaitsjaid. Teiste hulgas hukkusid surmakuuli läbi Naiskodukaitses juhtivatel kohtadel olnud

Alice Kuperjanov, Ebba Saral, Salme Noor ja Alviine Rüütel. Naiskodukaitse mälestuspäeva tähistamine iseseisvuse taastanud Eestis sai alguse 1998. aastal Tartus.

Järjekordne SÕDURIPROOV Sakala malevas

25.aprilli õhtul anti Kaitseleidiu Sakala Malevas start järjekordsele lahingpaaride militaarvõistlusele SÕDURIPROOV. Seekord tuli oma jõudu ja oskusi testida 10 lahingpaari. Kontrollaeg raja läbimiseks oli täpselt üks ööpäev, ehk 24 tundi. Selle ajaga suutsid raja läbida aga vaid kolm lahingpaari, kes omavahel jagasidki auhinnakohad. Tegelikult läbis raja neli lahingpaari ja neile lisaks ka kaks võistlejat üksinda, sest paarilised olid sunnitud katkestama. Ja neile lisaks katkestasid võistluse koguni neli lahingpaari. Kas oli võistlusrada liiga karm ja raske või hoopis mehed viletsast materjalist, sellele peaks vastuse andma tõsisem analüüs. Kui aga arvestada seda, et möödunud aastal ei suutnud ükski lahingpaar rada läbida millal vastutegutsejad mööda sõidavad. Eleriiniga olime üksteisele rajal kogu aeg toeks ja isegi siis, kui midagi natuke viltu läks, naersime selle üle. Kordagi me ei mõelnud sellele, et me ei tohi viimaseks jääda ja peame tegema kõike kõige paremini, kuigi jah, ikkagi andsime endast parima ja nautisime kogu võistlusrada.

Moks ja Eero Takk, kes lõpetasid siis minuti pealt ajalimiidi piires. Selle kohta tähendas võistluse peakorraldaja n-vbl Lauri Nälk, et iga puhkus või mõttepaus oleks neile kõvasti kätte maksnud. Lisaks tuulemurrule metsas tegid võistlejate elu kibedaks ka 40 „vaenulist“ vastutegutsejat, kes himustasid igal vähimal võimalusel ära näpsata iga võistleja „elu“, milliseid oli igal rajale läinud võistlejal kokku viis. Vastutegutsejad hiilisid just teede ristmikel ja ka lagendi juures, sundides seega võistlejaid liikuma metsas ja hoiduma vastutegutsejatest vähemalt 20 meetri kaugusele. Loomulikult päästis võistlejaid ka see kui nad vastutegutsejaid õigeaegselt märkasid ja kiireid jalaliigutusi oskasid ja suutsid teha. Ja vaatamata ilusale ilmale andsid võistlejad siiski keskmiselt pea kaks elu ära, saades nii 60 kuni 120 karistuspunkti, mis hiljem minutitesse ümber arvestati. Üks vastutegutsejatest rääkis, et võistlusraja teises pooles olid paljud võistlejad juba nii väsinud, et ei suutnud ennast enam metsas vaikselt liikuma panna ja veel vähem vastutegutsejate eest põgeneda. Nooremveebel Nälk aga kiitis kõiki võistlejaid kes julgesid, tahtsid ja jõudsid katsumusest osa võtta. «Võidumehed on põhimõtteliselt kõik, kes raja lõpuni tegid, sest nad tõestasid sellega endale ja teistele, et nad pole papist poisid.» Ja seda nad pole kindlasti. Önne võitjatele ja edu ning visadust harjutajatele järgmise aasta võistluseks valmistumisel.

R.K.

Laura Pakasaar Paalalinna rühma kodutütar

Esimene kord „Laidoneri rajal“ ja võidukalt!

Minu esimene kord võistelda Laidoneri rajal oli väga põnev ja huvitav. Sain palju uusi kogemusi ja tuttavaks väga toredate inimestega. Alguses oli isegi väike hirm sees, sest teades, et teel on vastutegutsevus ning liikusid ka jutud, et rada on meile päris raskeks tehtud. Aga üritasin sellest mitte välja teha. Pidime algselt olema koos kahe Läti tüdrukuga aga tulid ette väikesed arusaamatused ja kuna meil polnud Eleriiniga enam kedagi endaga rajale kaasa võtta, siis võtsime endile suure riski ja otsustasime, et läheme kahekesi. Kaks hullu tüdrukut kahekesi metsa ... ei ole just kõige parem mõte ... või mis? Aga nii see oli. Kohe alguses kui asusime teele, oli esimesest punktist alates peaaegu küsimus, "kuhu joosta vastutegutsejate eest?" Kuid põdesime natuke liigselt, sest

vastutegutsevus algas alles hiljem. Esimesi punkte oli raskem otsida ja punktide vahemaad olid ka alguses suuremad, kui hiljem. Eriti meeldisid mulle vibu, noavise, laskmine ja viimane punkt, veekogu ületamine. Sain kõikidest punktides teada midagi uut ja võin öelda, et olen tunduvalt targem kui ennem.

Rajale minnes võtsime Eleriiniga asja rahulikult ja lõbuga. Sest milleks minna rajale mõttega, et me oleme kõige paremad ja võidame kõiki? Minu meelest on see väga vale mõtlemine. Enda ja ka teiste kogemustest tean, et selline mõtlemine alati kõik ära rikkunud, seega tuleb võtta asja lõbusalt ja nautida

kõike seda, milliseid võimalusi pakub metsas viibimine ja meile koostatud erinevad ülesanded, mida me kontrollpunktides pidime lahendama. Nii me ka tegime. Vastutegutsejate eest peitmine oli omaette närvesööv aga samas ka väga naljakas, sest proovi ise kusagile võssa peitu hüpata ja siis naeru kinni hoides (mis muidugi kuidagi ei õnnestunud) kükitada ja oodata millal vastutegutsejad mööda sõidavad. Eleriiniga olime üksteisele rajal kogu aeg toeks ja isegi siis, kui midagi natuke viltu läks, naersime selle üle. Kordagi me ei mõelnud sellele, et me ei tohi viimaseks jääda ja peame tegema kõike kõige paremini, kuigi jah, ikkagi andsime endast parima ja nautisime kogu võistlusrada.

Laidoneri rada 2014

Aprillikuu 18. kuupäev oli Suur Reede. See oli päikeseline päev täis rahu ning vaikust, kus mitmed miljonid munad said uhkete mustritega kuued selga. Sakala maleva noorkotkaste ja kodutütarde jaoks tähendas see aga vaikust enne tormi, sest 19. ja 20. aprillil toimus juba neljandat korda meie maakonna noortele mõeldud patrullivõistlus „Laidoneri rada“. Laidoneri rada korraldatakse iga kord maakonna eri paikades. Nii korraldati see ettevõtmine möödunud aastal Sultsi ja Paistu ümbruskonnas aga sellel aastal võistlesid noored Lilli kandi metsades. Laagriala paiknes Lilli loodusmaja ühel. Võisteldi kahes vanusegrupis: 7 – 12 aastased ning 13 – 18 aastased ja poiste-tüdrukute arvestust peeti eraldi. Igas võistkonnas oli kuni 4 võistlejat. Laidoneri rajale tulid võistlema ka meie sõbrad Lätist, Jaunsardze Nauksene rajooni rühmadest, kes on ka eelnevatel aastatel alati kohal olnud. Kokku võttis sellest

võistlusest osa ligikaudu 70 noort ning 30 korraldajat. Vanematele vanuseklassidele oli võistlusrada orienteeruvalt 20 km pikk ning sellel vahemikul läbiti järgmised kontrollpunktid: lõkke süütamine, traatside, täpsuslaskmine õhupüssist, sõlmed ja noavise, paintball, takistusrada, vibu laskmine, tähelepanupunkt, täpsusvise, esmaabi ja veetakistus. Noortematel lastel oli raja pikkus kuni 6 km ning nemad pidid ülesandeid lahendama järgmistes punktides: vibu, tähele-

panupunkt, täpsusviskamine, täpsuslaskmine õhupüssist, esmaabi ning loodushoid. Kuigi lõõmav päike ning rajal ringi sõitev vastutegutsevus tegi võistlemise keeruliseks, saabusid siiski kõik võistkonnad täies koosseisus ja tervetena finišisse. Vanemas astmes tulid võitjateks Madis Eek ja Martin Lössov koos kahe Läti võitlejaga ning tüdrukutest Eleriin Lössov ja Laura Pakasaar, kes olude sunnil võistlesidki kahekesi. Noorema astme võitjateks tulid

poistest võistkond „Pähklipurejad“, koosseisus Eric Victor Mettus, Jarno Randpere, Mihkel Eek ja Oskar Lind ning tüdrukutest „Pääsupesa“ võistkond koosseisus Lisette Suigusaar, Meeri Teras, Aveli Eelmaa ja Sandra Vesseluha. Ka seekord toimus meil suurepärase võistlus ning korraldajad tänavad kõiki, kes võistlesid ning selle ettevõtmise õnnestumisel abiks olid!

Henri Paavo Noorteinstruktor

Soome reservväelaste toetus NATOga liitumisele on kasvanud

Nagu näitavad viimase küsitluse tulemused on Ukraina sündmused suurendanud Soome reservväelaste toetust NATOga ühinemisele. Reservväelaste Liidu arvamusuuringu põhjal soovib üle 42 protsendi reservi arvatud sõjaväelastest, et Soome ühineks kohe või lähiaastatel NATO-ga. Aasta eest toetas samalaadses küsitluses alliansiga liitumist 30 protsenti reservväelastest. NATO-ga liitumisse eitavaltsuhtuvate reservväelaste osakaal on värske küsitluse põhjal 19 protsenti, aasta tagasi oli neid 23,5 protsenti. Uuringus

küsi ka seda, kuidas peaks Soome Ukraina sündmusetele reageerima. Üle 35 protsendi peab õigeks Venemaa mõjutamist Euroopa Liidu kaudu, kuid 18 protsendi arvates tuleks pidada läbirääkimisi otse Venemaaga. Aprillikuu algul läbi viidud küsitlusele vastas üle 3200 reservväelase. Soome Reservväelaste Liidus on kokku 36 000 liiget, neist kümme korda on ka Kaitseleidiu Sakala Maleva toetajaliikmed. Mitmel Soome reservväelaste organisatsioonil on koostööpartnereid Eestis, teiste hulgas ka Kaitseleidiu malevatega.

Tartu Memento tegevustest

23. aprillil 2014. a. möödus 25 aastat Tartu Memento asutamisel. 14. juunil 1988. aastal toimus Tartus Raekoja platsil rahvakoosolek, kus mõisteti hukka okupatsioonivõimude poolt toimepandud kütõidamised. 23. augustil 1988. aastal toimusid rahvakoosolekud nii Tartus kui Tallinnas, mõisteti hukka Moskvas 23. augustil 1939. aastal sõlmitud Molotov-Ribbentropi pakt koos lisaprotokollidega. Detsembrikuul 1988. aastal paigutati me A. Haava tänavale, maja nr 7 juurde mälestustahvli riigivanemale Jaan Tõnissonile. Seal käidi välja mõte, et Eesti vajaks üleriigilist repressiivset organisatsiooni. 1989. aasta alguses loodi uue struktuuri algatusrühmad. 25. veebruaril 1989. aastal toimus Tartus Eesti vastupanuliikumises osalenute nõupidamine. Kohal olid kaheteistkümnene Eesti iseseisvuse eest võidelnud organisatsiooni esindajad. Endisi poliitvange ühendava ja kaitsva liidu moodustamine jäi kahjuks venima poliitiliste erimeelsuste tõttu. 8. märtsil 1989. aastal toimus Tartus oluline sündmus. Muinsuskaitse, kaitsepolitse

ja Memento algatusrühma eestvedamisel toimus rahumeelne protestikäik ümber Tartu sõjaväelennuvälja – esimene kogu Ida-Euroopas. Mina ja Ago Breede olime kindral Dudajeviga kokku leppinud, et meie protestikäik on rahumeelne. 25. märtsil 1989. aastal moodustati Tallinna Linnahallis Eesti Õigusvastaselt Represseeritute Liit "Memento". 23. aprillil 1989. aastal Tartus Vanemuise tn 46 Suures ringauditooriumis moodustati "Memento" Tartu osakond. Osakonna liikmeid oli 450, toetajaliikmeid umbes samapalju. Esimeheks valiti Enn Tarto, aseesimeheks Paul Muuli. Eestseisusesse valiti Enn Tarto, Paul Muuli, Heldur Tüüts, Udo-Vello Lamp ja Vambola Kruusealle. Tartu Memento korraldas Pauluse surnuaia taha mälestuskivi paigaldamise. Mälestuskivil on rist ja sõnad – kütõidatute mälestuseks. 14. juunil 1989. a langetati Tähetornis trikoloor poolde vardasse, Pauluse kirikus teenis Tartu praostkonna praost Harald Tammur, kes mõistis hukka kütõidatuid ja kõik punavõimude repressioonid ning

pühitses Memento Tartu osakonna lipu. 2. augustil 1989. a toimus rahvarohke koosolek Tartu Pedagoogilise Kooli saalis. Represseeritud nõudsid endi õigeks mõistmist, varade tagastamist, repressiooniasutuste eest suuremat, kolmekordset, tööstaaži, endiste elukohtade tagastamise probleemi lahendamist, õiglast ja tõest ajalookirjutamist, Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamist õigusliku järjepidevuse alusel. "Memento" ühendas tollal kõiki repressiivseid. Oktoobris 1989. aastal ilmus Tartus esimene Eesti Õigusvastaselt Represseeritute Liidu "Memento" ajaleht MEMENTO. Ajaleht on säilinud Tartu Kirjandusmuuseumi arhiivis. Tartus ilmunud MEMENTO toimetajaks oli härra Sulev Mutti, fotograafiks Hans Pardane. Ajalehe tiraaž oli 5000 eksemplari, üksiknumbri hind 40 kop. Mementolased osalesid Eesti Vabadussõja monumentide taastamises ning uute mälestusmärkide ja mälestustahvlite paigaldamises, tänavate ümbernimetamises, laulupidudel ja erinevatel isamaalistel ettevõtmistel, Balti ketis, Eesti Vabariigi kodanike

registreerimises, Kodanike komiteede liikumises jne. 17. juunil 1990. a avati repressiivsete monument "Rukkilill" kurikuulsa "Halli maja" vastas. 23. augustil 1990. a toimus Lenini kuju mahavõtmise Kaitsepolitse, tollase Eesti Põllumajanduse Akadeemia, hoone eest. 8. juulil 1941. a Tartu vanglas mõrvatute mälestuseks püstitati raudrist ja nüüd on seal ka uus Nõukogude Liidu terroriohvrite nimeedega mälestusmärk. Tartu Memento eestvedamisel paigaldati palju mälestustahvleid kogu linnas, teiste hulgas mälestustahvel Tartu rahu sõlmimise majale - Vanemuise tn 35. Tartu Memento initsiatiivil toimus Tartus sõjakomissariaadi dokumentide ülevõtmine. Materjalid andsime Riigiarhiivi. Tartu Memento ideede kohaselt on püstitatud Tähtvere lahingu ja Tartu vabastamise monument Tähtvere parki, Toomemäele monument Willem Reimanile, on taastatud Kalevipoja kuju Emajõe ääres ja avatud muuseum "KGB kongid".

Enn Tarto

Eesti eruohvitseride üldkoosolek

12. aprillil toimus Tallinnas, Kaitseministeeriumi hoones, järjekordne mittetulundusühingu Eesti Eruohvitseride Kogu üldkoosolek. Traditsiooniliselt eelnes koosolekule minikonverents, kus esinesid Kaitsepolitseid ülem, brigadikindral Meelis Kiili, kaitseministeeriumi ametnik Toomas Kasemaa ja ka endine Saaremaa Piirivalvepiirkonna staabiülem, kaitseministeeriumi veteranipoliitik. Muuhulgas mõõnis hr Kasemaa, et veterani nimetus on siiski laiem tähendus kui ainult kaitseväe välissmissioonidel osalenud või kaitseväeteenistuses vigastada saanud kaitseväelaste ja kaitsepolitseid veteraaniks nimetamine. Ja seejärel esinenud NK Tallinna Maleva pealik, ltn Henri Ley esitas ülevaate noorte kottkaste tegevusest Tallinnas, kus on 13 rühma enam kui 200 noorkotkaga ja kus värskeim on Tallinna 21. Kesk-kooli juures EEOK kaasabil moodustatud noorkotkaste rühm. Veel on EEOK juhatuse aseesimees vanemleitnant Tiit Põder abistanud NK Tallinna maleva mererühma erialase juhendamise.

Ettekandjatele anti mälestuseks väärtuslikke raamatuid. Peale lühikest vaheaega arenes EEOK üldkoosolek, mis kulges päevakorra kohaselt, toimusid EEOK juhatuse esimehe kolonel-leitnant Einar Laigna aruandmine, ülevaade EEOK 2013. aasta tegevusest ja majandusaasta aruandest, kuulati ära EEOK revidendi arvamus, kellel oli ka üht-teist kriitilist öelda ning koosoleku olulisema osana arutati EEOK põhikirja muudatusi, mida viimati oli muudetud 2009. aastal. Täpsustati mitmeid olulisi sätteid. Toimusid ka läbirääkimised mitmetel asjalikel teemadel. Lõpuks valiti uus 11 – liikmeline EEOK juhatus. Eesti Eruohvitseride Kogu püüab anda oma panuse Eesti kaitsevõime tugevdamiseks, teeb tööd noortega, sest mitmed EEOK liikmed on koolides riigikaitse aluste õpetajad, mitmed ohvitserid juhendavad noori, paljud EEOK liikmed on ka kaitsepolitseid, teiste hulgas endine Kaitsepolitseid ülem, kolonel Manivald Kasepõld, tema kolleeg kolonel-leitnant Lui Jaanson, endine kauaaegne Kaitsepolitseid Jõgeva Maleva pealik major Ants-August Nurk, endine Kaitsepolitseid Tallinna Maleva pealik, major Mart Puusepp ja allkirjutanu Kaitsepolitseid Sakala Maleva endise pealikuna ning paljud teised nimekad ohvitserid.

Rein Kikas, EEOK revident

Miks me jälle räägime korrupsioonist?

Sellise pealkirja all avaldas ajaleht Postimees 13. aprillil Euroopa Parlamendi saadiku Tunne Kelami artikli. Ta väidab selles artiklis, et Venemaa valitsus ekspordib pidevalt Lääne õigusruumi korrupsiooni ning selle väljajuurimiseks ei piisa vaid ametiasutuste püüdlustele lootmisest. Euroopa Komisjoni analüüsi kohaselt jääb Euroopa Liidu majandusel aastast saamata 120 miljardit eurot maksumulude kaotuse, varimajanduse ning korrupsiooni tagajärjel vähenenud konkurentsivõime ja majandusliku initsiatiivi tõttu. Seda on 15 korda rohkem, kui Eesti riigi 2014. aasta eelarve. Seega pole korrupsioon vaid mõne üksiku ametniku seaduserikkumine, see on laialdane ja üha süvenev probleem ning korrupsioonist pole vaba ükski Euroopa Liidu liikmesriik. Korrupsioonist tuleneb kolm põhimõttelist probleemi, millest sõltub otseselt meie ja igaühe meist tulevik. Esiteks korrupsioon takistab majanduse hoogustamist ja elatustaseme tõusu. Majanduskriisist väljatulek on väga vaevaline ja aeglane ning kaalul on reformide läbiviimise suutlikkus. Löögi alla seatakse ka innovatsioon ja töökohade loomine. Kannatavad ka Euroopa Liidu ühispoliitikat, mille tegelik elluviimine muutub retkekitavalt takerdub. Sellega on omakorda seotud niihästi meie julgeolek kui majanduse

areng. Teiseks mastaapne ja just kõige kõrgemal tasemel viljeletav korruptiivne käitumine on see, mis sageli takistab Euroopa Liidu ühiste seisu-kohtade ja poliitikate kujundamist. Lisaks kõigele mõjutab see poliitilisi suhteid Euroopa Liidu sees ning ka ülejäänud maailmaga. Idealistlik kuvand ajaloo lõpust ning stabiilsest tehnoloogiast, jõukuse ja koos- töökasvule rajatud maailmast on tänaseks õhupallina lõhkenud. Kolmandaks, suure osa probleemide ja tõrgete allikaks on tõeliste ja pseudoväärtuste konflikt. Silmakirjalikkus, kahetasandiline mõtlemine ja tegutsemine, pragmaatiliste huvide asetamine esiplaanile – takistab probleemide lahendamist ja takistab ka Venemaa agressioonile piiri panemist. Mis põhjustas Ukraina kriisi? Seda tegi selles riigis vahv enneolematu korrupsioon. Mis on võimaldanud president Putinil asuda senise rahvusvahelise korra purustamisele, kasutades jõhkrat jõudu ning valet? Miks on Lääne reaktsioon nii ebalev ja ebapiisav? Vastus sellele on – Putini Venemaa, mille valitsus tugineb korrupsioonile, on seda aasta-aastalt ekspordinud Lääne õigusruumi, sidudes väga mõjukad ringkonnad, ettevõtted ning poliitikud Vene korruptiivse süsteemiga. Putini edu alus ning Lääne reaktsiooni nõrkus on hiiglaslik korruptiivne, isegi

ebamoraalne vastastikuste suhete võrgustik Venemaa juhtkonna ning Lääne vahel. Lääneriikide pangad saavad suurt kasu sinna paigutatud Vene korruptiivset omandatud rahast. Meenutagem vaid Schröderit ja Lippone, kes on Gazpromi palgal. Meenutagem, et vahetult pärast Venemaa sissetungi Gruusiasse sõlmis Prantsuse valitsus tehingu dessantlaevade „Mistral“ toimetamiseks Vene sõjalaevastikule. Vene turgudel tegutsevad Lääne firmad ei ekspordi Venemaale mitte niivõrd ausa konkurentsi reegleid, vaid alluvad pigem kohalikele reeglitele. Nad võtavad ise omaks kohalikud korruptiivsed tavad, et saavutada eelist teiste Euroopa Liidu firmade ees. Sel viisil impordivad nad üldist kõlbelist allakäiku tagasi Euroopasse. Samad seisukohad peavad paika Euroopa Liidu riikide suhetes Hiina, Iraani ja teiste diktatuuri-riikidega. Ekspertide hinnangul suutsid Teherani võimud üksnes aastail 2012-2013 varifirmade ning petuvõrkude süsteemi kaudu tuua välismaalt ebaseaduslikult, sanktsioonide ignoreerides, Iraani 87 miljardit eurot. Vaatame ka numbreid, mis annavad hästi edasi korruptiivse süsteemi tõsidust. 76 protsenti Euroopa Liidu kodanikke arvab, et korrupsioon on nende koduriigis laialt levinud. Üle poole (56

protsenti) on veendunud, et korrupsiooni tase on viimase kolme aastaga kasvanud. Ainult 23 protsenti usub, et valitsused on suutnud korrupsiooni tõhusalt ohjata. 81 protsenti arvab, et korrupsiooni allikaks on ärihuvide ning poliitika vahelised liiga intiimsed suhted. Üks igast 12 kodanikust väidab, et on ise kannatanud korrupsiooni all või on olnud korrupsiooni tunnistajaks (ainult 12 protsenti on sellest võimudele teatanud). Me ei saa loota üksnes Euroopa Komisjoni, rahvusvahelise korrupsioonivastase organisatsiooni Transparency International ja teiste organisatsioonide püüdlustele, mis loomulikult on väga teretulnud ning jätkuvalt vajalikud. Kuid ühise Euroopa tulevik sõltub suurenevast aususest, kodanike vastutustundest. Muutus peab algama rohujuure tasandil ning poliitikuist, kes seda tasandit tunnetavad ja on valmis seda esindama. Selle tõttu tuleb asuda jõuliselt korrupsiooni teadvustama ning sellele teadlikult vastu seisma. Eesti suudab ja saab olla moraalse liidri rollis Euroopa põhiväärtuste ja usutavuse taastamisel. See kõik aga on meie tuleviku, julgeoleku ning elatustaseme kasvu põhiküsimus. See on küsimus, kus igaüks meist saab midagi ära teha. Nii arvab uuesti Euroopa Parlamendi liikmeks kandideeriv Tunne Kelam.

Sakala Maleva sünnipäevalised maikuul

Aksel Mihkelson	85	Ove Ainsalu	50
Eero Virtanen	70	Urve Loit	45
Ants Kuusik	65	Sirli Rull	40
Agu Peet	65	Rivo Russki	25
Enn Sihver	55		

OMA MAA

Tellimisnumber 00911

Toimetus KL Sakala Malev
Peetrimõisa 71073
Viljandimaa
Väljaandja Kaitsepolitseid Sakala Malev
pealik mjr Kalle Köhler,
lauatel 717 9201, faks 717 9200
Toimetajad Rein Kikas 5331 3274,
e-mail: rein.kikas@mail.ee
Tiina Ott 5855 5092, 717 9217
e-mail: tiina.ott@katseliit.ee